

Expertgroep Rijksstraatweg 125 – Duivendrecht

Update 15 maart 2022

Aanwezig: Bas Smeulders (Abeelstraat), Frans en Chris Smits (Rijksstraatweg), Michiel Bouman (Tamarindestraat), Joost Zeinstra (Abeelstraat), Peter van Leeuwen (De Kleine Kerk), Niek Heering (Stichting Vrienden van Duivendrecht), Jo Euwe (Werkgroep Openbare Ruimte), Roland Mattijssen (eigenaar locatie en audiobedrijf AEM), Eric De Winter (Wibaut), Mark van der Heide (stedenbouwkundige), Marnix Tavenier (landschapsarchitect).

Afgemeld: Som Toohey (Rijksstraatweg), Ans Quirijnen (Waddenland, Stichting Oud Duivendrecht), Ernest van der Meijde (Wibaut)
Gespreksleider: Jolijn Goertz (De Wijde Blik Communicatie)

Dit verslag is een samenvatting van hetgeen besproken is tijdens de sessie op 15 maart 2022.

Agenda

- Opening/mededelingen/verslag vorige keer
- Stand van zaken
- Planning/ vervolg
- Groen: visie subwerkgroep van expertgroep
- Groen: visie van Marnix Tavenier
- Proces
- Rondvraag

Opening/mededelingen/verslag vorige keer

- Ernest licht via een video toe dat hij afwezig is omdat hij voor een actie voor Oekraïense vluchtelingen op weg is/gaat naar de grens van Polen. Ernest vertelt dat Wibaut in afwachting is van de reactie van de gemeente naar aanleiding van het haalbaarheidsonderzoek. Dat zou deze week besloten worden, maar is toch weer vertraagd. Deze avond staat dan ook in het teken van een update van de stand van zaken.
- In deze sessie ligt de nadruk op een update van de stand van zaken omdat we nog geen nieuwe ontwerpen kunnen laten zien. Niek geeft aan ook deze sessie onderdeel te vinden van de participatie omdat er twee visies (t.a.v. groen) voorliggen.
- Verslag vorige sessie: geen opmerkingen.

Stand van zaken/ planning, vervolg - Eric De Winter

- De gemeente zou in februari een besluit nemen over het haalbaarheidsonderzoek op basis van alle door Wibaut aangeleverde onderzoeken. Dit is verschoven naar 15 maart (vandaag) omdat een reactie van de omgevingsdienst op zich liet wachten. Gisteren heeft de gemeente aangegeven dat het college pas uiterlijk 5 april een besluit neemt. De reden is dat de wethouder intern vragen heeft gesteld over de interne procedure.

Het collegebesluit moest opnieuw worden aangepast en dat wordt 5 april behandeld.

- We lopen hierdoor 7 weken achter op de eerder verstrekte planning. Het in procedure brengen van het plan verschuift van december 2022 naar eind januari 2023.
- Na akkoord van de gemeente gaan we verder met het voorlopig ontwerp en parallel gaan we aan de slag met het inrichtingsplan.

Groen: visie subwerkgroep van expertgroep - Chris Smits

Chris vat samen dat Ans, Bas en Joost een inventarisatie gemaakt hebben van het groen van de locatie RSW125. Hierop is een visie geformuleerd, uitgaande van de motie die de gemeente unaniem heeft aangenomen (25 maart 2021): behoud van groen en bomen is prioriteit. Samen met Mark en Marnix is over het terrein gelopen. In onze visie is het belangrijk dat het beschermwaardig hout aan veel criteria voldoet als je kijkt naar de leeftijd van de bomen, natuur, klimaat, leefbaarheid van het dorp en de prehistorische waarde. Onze grote zorg is dat als je het bouwvlak van de plannen legt op onze bomeninventarisatie, de conclusie is dat geen boom kan blijven bestaan. Als je de bomen wilt behouden, kan er niet zo'n plan zijn.

Groen: visie van Marnix Tavenier

Marnix deelt zijn visie op groen op de locatie RSW125 en de thema's waar straks bij een inrichtingsplan rekening mee moet worden gehouden.

Eerste indruk perceel en omgeving

Het perceel staat bekend als een groene plek in Duivendrecht. Het groen buiten het perceel draagt daar in belangrijke mate aan bij. Bijvoorbeeld aan de kant van de Hazelaarstraat (verwilderd bosje met bomen, struiken, gazon), en de Abeelstraat (bomen, struiken, bosplantsoen en groen in particuliere tuinen). Naast groen levert het ook doorzichten naar het perceel RSW125 op. Langs de sloot staan Elzen (mn op openbaar gebied) en geknotte wilgen. Dit alles draagt bij aan de landelijke sfeer.

De bomen op het perceel zelf zijn divers en in wisselende staat van onderhoud. Er zitten beeldbepalende bomen bij, geen monumentale bomen. Naast circa 30 bomen staan uitgegroeide haagstructuren. Dit staat ingetekend op een kaartbeeld. Niet elke boom komt in aanmerking voor duurzaam behoud. Ook zijn er plekken waar nu geen bomen staan waar bomen zouden kunnen komen.

De bomen op het perceel en de bomen in de tuinen en in het openbaar gebied daaromheen bepalen samen het karakter, de identiteit van deze plek.

Relevante groenthema's:

1. Gelaagdheid

De beplanting is gelaagd opgebouwd. Dit zorgt ervoor dat je dit als een rijke, groene plek ervaart.

2. Biodiversiteit

Naast bomen gaat het ook om struiken en randbeplanting. Toevoegen van randbeplanting zal deze plek sterker, robuuster en duurzamer maken.

3. Biotoop

Bomen, struiken, etc., alles bij elkaar vormt de biotoop van RSW125. Inzicht hierin is de basis van het plan. We kijken hoe we elementen kunnen toevoegen die zorgen dat de waarde toeneemt.

4. Seizoensdynamiek

Een plek wordt interessant als je de natuur het hele jaar ziet veranderen. Hoe diverser de beplanting, hoe diverser het jaarverloop.

Werkwijze

Het huidige bomenbestand is geïnventariseerd. Dit gaan we beoordelen; kwantitatief en kwalitatief, conditie en levensverwachting. Op basis van die uitkomsten kijken we hoe we die visie kunnen koppelen aan het stedenbouwkundig plan, en hoe we dit kunnen vertalen naar een functionele erfinrichting. Bijv. Hoe kunnen we de waardevolle bomen inplannen in het terreinplan? Hoe kunnen we elementen gaan toevoegen? Hoe kunnen we de relevante groentema's laten meewegen als bouwsteen?

Vragen en Reacties expertgroep

Welke bomen zijn niet zo goed van kwaliteit?

Marnix: De bomen gaan nog worden beoordeeld op vitaliteit. Een aantal bomen doet het minder goed. De grotere bomen, en ook de grote Es, zien er vitaal uit. Daarmee wil je rekening houden.

Mark: We zetten in op een duurzame groenstructuur. Als biologische processen aanleiding geven tot een lage levensverwachting moeten we daarmee rekening houden, ook in de nieuwe beplanting.

Er ontstaat een probleem als een goede boom die nog lang meegaat op een plek staat waar het qua bouwplan niet past. Welke procedure passen we dan toe?

Marnix: We kijken of we een boom kunnen inpassen in een stedenbouwkundig plan. We maken ons hard om belangrijke, beeldbepalende en duurzame bomen een plek te geven in een plan. Als er bomen zijn die we niet kunnen inpassen, kijken we naar compensatie; nieuwe aanplant op de plek zelf of bij het perceel. Het wordt concreet als we het inrichtingsplan gaan opstellen.

Een bestaande boom vervangen door een nieuwe boom; het duurt jaren voordat je eenzelfde boom hebt.

Marnix: Op de open ruimte kun je ook beplanting toevoegen, wat bijdraagt aan de groene schil. Ik zie ruimte en kansen voor nieuwe aanplant, als aanvulling op wat er al is. Om de plek te verbeteren.

De projectie op het nieuwe bouwvlak ontbreekt. Het probleem is dat een aantal bomen in het bouwvlak staat. En ook dat een aantal bomen zo dichtbij staat dat dit tijdens bouwwerkzaamheden voor schade kan zorgen.

Mark: Groen is nadrukkelijk onder de aandacht gebracht door de expertgroep. Vandaar ook dat we Marnix Tavenier hebben aangetrokken. De confrontatie tussen het stedenbouwkundig plan en de visie op groen zullen we maken. Het groenplan is niet simpelweg een projectie van het bouwplan op de bestaande situatie.

Wij hebben als doel om een waarachtig groene en duurzame plek achter te laten. Bestaande bomen zijn daar ook onderdeel van.

In hoeverre is het mogelijk dat de vorm en de plek van de bebouwing nog verandert, op basis van de plek van de monumentale bomen?

Mark: We staan hier open in. Het is geen doel op zich om groen weg te halen. We zijn er wel kritisch in; is het toekomstbestendig? Marnix ontwikkelt een visie op deze plek. Op basis daarvan kijken we wat dit betekent voor het stedenbouwkundig plan.

Je hebt het al over herbepanting; zijn de bestaande bomen al opgegeven?

Marnix: Als plekken veranderen door een bouwopgave en er verdwijnen bomen maar er wordt met aandacht gewerkt aan een landschapsplan, dan transformeert de plek naar een nieuwe identiteit. De groenstructuur zal in waarde toenemen. Het is mijn beroepsethiek dat je de groenstructuur zoveel mogelijk tot zijn recht laat komen. Dat betekent vaak dat je niet alles kan handhaven. Je maakt gebruik van wat er is en voegt elementen toe waardoor de totale beleving echt goed is.

Is het wel terecht om het omliggende groen zo'n belangrijke plek te geven in je visie? Want over bijv. het Meering-terrein en openbaar gebied heb je als Wibaut weinig te zeggen.

Marnix: Ik kan de waarde aangeven van de groenstructuur voor deze plek. Ik vind wel dat ik dit kan meenemen in mijn visie.

Mark: Wij stemmen wat we doen af met de gemeente. Je mag verwachten dat de gemeente hetzelfde doet richting het terrein van Meering. Daarbij kan de visie - ook voor de gemeente - een vertrekpunt zijn voor (het beheer van) de openbare ruimte.

We moeten voorkomen dat de verantwoordelijkheid voor de groenbeleving buiten het terrein wordt gelegd.

Hoe kwetsbaar is het groen aan de randen voor de bebouwing?

Marnix: Als we het bouwplan op de inventarisatie leggen van de bomen kunnen we dat goed inschatten. We zullen dat per boom gaan bekijken.

Hoe zit dat met de bomen die niet op het perceel staan?

Mark: Wij hebben aangegeven dat de beleving van de groenstructuur het kadastrale perceel overschrijdt. Dan moeten we de impact ook daarop beoordelen.

Wat is leidend; het vlekkenplan van de nieuwe ontwikkeling of de plek met kwaliteitsbomen? Wat is de opdracht aan Marnix?

Oproep: Probeer zoveel mogelijk waardevol kwaliteitsgroen te behouden en pas daar de ontwikkeling op aan.

Jeroen, architect: "Ik ben benieuwd hoe we het plan wat er nu ligt kunnen verenigen met de zoektocht van Marnix en de opmerkingen van de expertgroep. We staan in de startblokken en elke keer wordt de deadline verschoven. Ook wij wachten op een akkoord van de gemeente voor we verder kunnen."

We wachten op akkoord van de gemeente op het haalbaarheidsonderzoek? Wat betekent een akkoord voor de expertgroep?

Mark: We hebben een principeverzoek neergelegd. We verwachten dat de gemeente akkoord gaat mits ... Voor ons is die mits heel belangrijk; de voorwaarden die de gemeente aan de ontwikkeling stelt. Een voorbeeld vanuit een ander project is parkeren op eigen terrein of herplantplicht.

Kan het ook zijn dat de gemeente zegt we gaan ons aan de motie houden?

Mark: Ja, dat kan, dat zou dan een 'mits' kunnen zijn.

De kaders vanuit de gemeente moeten duidelijk zijn, zodat we weten waarbinnen we ons onderzoek vervolgen.

Worden de mogelijkheden van inbreng door de expertgroep daar kleiner van?

Mark: Nee, de gemeente doet nu een haalbaarheidsonderzoek. Ondertussen is Marnix gevraagd om met een visie te komen voor een duurzame groenstructuur. Daarna kijken we naar hoe zich dat verhoudt tot het plan dat we tot nu toe hebben gemaakt. Ook met jullie, als onderdeel van de participatie.

Opmerking: Marnix gaf aan als bepaalde bomen weggaan dat je dan met bomen en struiken heel veel kan oplossen. Ik vind struiken en bomen, laag en hoog groen, iets heel verschillends.

We concluderen samen dat het onbevredigend is dat we nu nog niks concreets kunnen voorleggen en beoordelen. En dat een aantal zorgen leeft bij de expertgroep als we het over groen hebben:

- Behoud deze groene plek van Duivenrecht;
- Huidige bouwplan geprojecteerd op bomeninventarisatie betekent dat niet alle bomen behouden kunnen blijven;
- De groene aanblik wordt mede gevormd door groen op particulier terrein (o.a. Meering) en openbaar gebied. Daarop heb je beperkt invloed;
- Vrees dat bestaande bomen te lijden gaan hebben onder de bouwactiviteiten. Op het perceel en daarbuiten;
- Herplant(plicht): is niet per sé op het terrein.

Vervolg

- Zeven weken vertraging. Na akkoord gemeente aan de slag met voorlopig ontwerp en inrichtingsplan.
- Er volgt een datum eind april/ begin mei voor een volgende sessie.
- Voorstel om de volgende bijeenkomst fysiek i.p.v. online te organiseren wordt omarmd.

Proces

- Roland en Peter vinden het goed dat hun mailadres in de cc wordt vermeld.

Rondvraag

- Geen vragen meer.
- Marnix geeft aan uit te zien naar een constructieve dialoog.